הא דאמרת מתענין לשעות והוא שלא טעם כלום עד הערב . לעולם לא אמרו במתענה שאכל בו ביום כגון שהתחיל להתענות עד חצי היום ואח"כ אכל דאין זה עיטוי אלא אכל. קגדם תענית אין בכך כלום דאינו תענית של כלום אלא שהתחיל כל היום אבל שלא דקבלו עליו להתענות עד חצי יום והדר מתענה כל היום הא תעניתא מעלי' הוא ופסיקא דתענית גמור הוא ואפילו תפלת תענית נמי מתפלל עליו ולא איצטריך לאוקומי הלכה בהכי דזהו תענית גמור וחצי מקצת סגר דהאי "הלכה מתענין לשעות" כמשמעו דיכול להתענות עד חצי היום 'מתענה' קרינא ביה : **לא צריכנא דממליך אימלוכי** . לעולם לא היה בדעתו כלל להתענות אלא אחת ליה טרדא ולא אכל עד חצי היום וכי מטא חצי יום ממליך-אמר האוכל והתענייתי עד חצי היום אתענה כל היום : **שלא שקעה עליו חמה** . שלא התענה עד אותה שעה : **פנוי משמש** . כהנים ולוים העובדין מתענין כדלקמן בפרק סדר תעניות : **ולא משלימין** . לפי שהן עסוקין בעבודה ואין יכולים להשלים אלמא תע"ג דאינו משלים 'מתענה' קרי ליה : **לעצורי נפשייהו** . עם הלבור אבל אינו תענית לא להתפלל תפלת עננו אלא לקובצו עליו תובה כללו, וכל שעה שהוא רוצה לאכול אוכל : **מכני** *(סגאב) בן בנימין . משבט בנימין : **שו"ע שלנו פיס** . כדלקמן 'בשלשה פרקים' (דף כו.) זמן עני כהנים והעם כו' עד בחמשה באב בני פרעוש בן יהודה בעשרה בו בני (*סגאב) בן בנימין שעל ידי מעשה קבעו להן חכמים להתגבב עליהם ולהביא למערכה ובשמעון זמנו מביאין אותן ומעלין אותן על גבי המזבח אע"פ שהיו שם שאר עניים הרבה משא"כ בשאר מתנדבי עניים דאין מבערין אותן בזמן שיש עניים אחרים במסכת מנחות (דף קו:) אמרינן המתנדב עניים לא יפחות מכני גזירין ועניים עטוין קמיה טעונים הגשה כו' : **דאמר רבי יוחנן** . פעמים שהיה אומר אחת בתענית עד שאכות לביתי ואי מטי לביתיה בשתים או בג' שעות ביום הוה אכיל וקרי ליה 'מתענה' : **נשמוטיה נפשיה מבי נגיפתא** . דלא ליטרחוהו למיכל בהדייהו שהיה מבקש הימנו שיאכל עמו היה אומר כן שלא יטריחנו לאכול עמו ומיהו לא הוי תענית שאם היה רוצה היה אוכל מיד ואין בנדרו כלום : **ואי יתיב מאי** . מי סליק לתענית אי לא : **נפטוחא** . הוא המפוח שנפחין בו הנפחין את האור המתמלא ברוח אף זה נתמלא רוח שלא אכל בחנם : **כמנאסה** . בזמן המנחה ואפילו בשוק אומר "הריני מחר בתענית" : **בתפלת המנחה** . בסופה (ג) תוספת ריצוי ותחנונים עד שאומר הריני מחר בתענית" ודוקא נקט מנחה משום דסמוך לתחלת יום תעניתו לאפוקי תפלת יומר ודוקא נמי מדפסיק שמואל ופליג אדרב דאמר בזמן המנחה שיעורא יחידא : **כדכתיב במגילת תענית** . לסוף ימים טובים הכתובים במגילת תענית כתיב בה מקדמת דנא ביסר לעיל מינה תני לילין ומיא די לא להתענאה בהון לבן כל מיני כל אינש דיתי עלוי תענית מן קדמת דנא ביסר לעיל מינה תני לילין ומיא די לא להתענאה בהון ולא לבן